

YENİ NESİL SORULAR

MAXNET

SOSYAL BİLGİLER

⇒ BİLGİ VE KAVRAMA DÜZEYİNİ ÖLÇEN SORULAR

★ ÜST DÜZEY BECERİ VE YORUM GÜCÜNÜ GELİŞTİREN
YILDIZLI TESTLER VE SORULAR

571 VIDEO ÇÖZÜMLÜ SORU

Soru Kitabı
6

Yazar
Editör
Yayına Hazırlayan
Resimler ve Fotoğraflar
Kapak Tasarım
Baskı
ISBN
Yayıncı Sertifika No.

Bilgen KESMEN
Erdem ACAR
Özen BAYRAM - Dr. Özgün KARACA
Erdoğan ÜLKER - KOZA Yayın Dağıtım AŞ Arşivi
Ziya Harun ERGENÇ
Koza Yayın Dağıtım AŞ, Ankara, 2020
978 - 605 - 190 - 317 - 0
45554

Bu kitap, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 19.01.2018 tarihli ve 12 sayılı kararı ile kabul edilen Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu (5-7. Sınıflar) Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'na uygun olarak hazırlanmıştır.

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş

Bu eserin bütün hakları saklıdır ve yayınevine aittir. Eserin düzenleme biçimi, metin, soru, resim ve şekilleri yayınevinin yazılı izni olmadan tümüyle ya da kısmen çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve ticari amaçla kullanılamaz.

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş
Cevat Dünder Cad. No.:139/B Ostim 06370 ANKARA
tel.: (0312) 385 91 81 • belgeç: (0312) 385 91 82
www.kozakaraca.com.tr

kozayayin

kozayayin

kozayayin

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden îlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan îlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyâsî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

Bu kitabın ilk hedefi; sorgulayan, insanlık için yararlı hizmetler planlayan, kendi ayrıcalıklarını keşfetmiş, yatkın olduğu yönlerini belirleyerek tüm potansiyelini bu alanlara yöneltebilecek başarılı bireylerin yetişmesine katkıda bulunmaktır.

Bizler, her öğrencinin düzeyini göz önünde bulundurarak; öğrenme merakını, azmini, iradesini yükseltmeyi amaçlayan ve yeni nesil soru sistemine daha hızlı adapte olmasını sağlayacak sorular ile bu kitabı oluşturduk.

Hazırladığımız kitapta üst düzey beceri ve yorum gücünü geliştiren çok sayıda soruya ve teste yer verdik; bu üst düzey soruları “yıldızlı sorular”, bu testleri de “yıldızlı test” olarak adlandırdık ve hepsini yıldız sembolüyle belirttik. Diğer test ve sorularımız da Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı, çalışma sorularına ve kazanım testlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

“Nedir yıldızlı test?” sorunuzu çok kısa cevaplamak gerekirse; akıl yürüterek, sistemli düşünerek, kendinizce “özgün” çözüm yolları geliştirerek doğru cevaba ulaşmanızı sağlayacak sorulardan oluşan testlerdir, diyebiliriz.

Bu kitapta “Yıldızlı Soru”, “Yıldızlı Test” olarak adlandırdığımız tüm sorular, Millî Eğitim Bakanlığının yayımladığı örnek sorularda, kazanım testlerinde merkezî sınavlarda sıkça yer alan yeni nesil soru tekniği kullanılarak hazırlanmıştır.

Bu kitaptaki tüm kazanımları, bugünü ve geleceğinizi güzelleştirmek; daha stratejik, daha yaratıcı düşünebilmenizi ve kendi hayatınızı en özgün şekilde tasarlayabileceğiniz adımlar atmanızı sağlamak için yaşamla bütünleşmiş bir bakış açısıyla sizlere sunduk.

Her şey gönlünüzce olsun.

Yazarlar

Yıldızlı Sorular ve Testler

Üst düzey beceri ve yorum gücünü geliştiren yeni nesil sorular

DÜNYA'NIN NERESİNDEYİM? - II

Bu şekle göre A ve B bölgeleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru olamaz?

- A) A bölgesinde bitki örtüsü daha gür olur. B) A bölgesinde günlük sıcaklık farkı daha azdır.
C) B bölgesi daha az yağış alır. D) İki bölgede de aynı tür ürünler yetiştirilir.

2. Herhangi bir yerin, Dünya üzerinde bulunduğu alanın, enlem ve boylam dereceleriyle belirtilmesine "matematik konum" denir.

Buna göre;

- I. Yükseltinin batıdan doğuya doğru artması,
II. Sıcaklık değerlerinin güneyden kuzeye doğru azalması,
III. Akdeniz'in tuzluluk oranının Karadeniz'den fazla olması,
IV. Yer altı kaynakları bakımından zengin olması

durumlarından hangileri Türkiye'nin matematik konumunun sonuçlarındandır?

- A) I ve II. B) II ve III. C) I ve IV. D) III ve IV.

Kazanım Değerlendirme- Kavrama Testleri

Bilgi ve kavrama düzeyini ölçen sorular

KOMŞULARIMIZ VE KARDEŞLERİMİZ / TİCARİ İLİŞKİLERİMİZ - I

1.

Başta Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ve ülkemize komşu ülkeler olmak üzere, gelişme yolundaki ülkelerin kalkınmalarına yardımcı olmak ve bu ülkelerle ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında iş birliğini geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

Öğretmenin söz ettiği bu kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TÜRKSOY B) TİKA
C) Türk Kızılayı D) Birleşmiş Milletler

2.

- Başkenti Aşkabat'tır.
- Önemli petrol ve doğal gaz yataklarına sahiptir.
- En önemli geçim kaynağı pamuktur.
- Karasal iklim görülür.

Bu özellikler aşağıdaki Türk cumhuriyetlerinden hangisine aittir?

- A) Kırgızistan B) Azerbaycan
C) Türkmenistan D) Kazakistan

Video Çözümleri

Sayfanın sağ üst köşesinde bulunan karekodları, mobil cihazınıza indirdiğiniz “KozakKaraca Dijital” uygulamasıyla okutup soru çözümlerine ve cevap anahtarlarına ulaşabilirsiniz.

dijital.kozakaraca.com.tr'yi tıklayarak tüm soruların detaylı anlatım içeren çözüm videolarına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

Mobil cihazınıza indireceğiniz “KozakKaraca Dijital” uygulamasıyla deneme sınavlarının sonundaki akıllı optik formlar sayesinde doğru ve yanlışlarınızı anında görebilirsiniz.

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

1. Test:	Değişen Rollerim / Kültürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz - I	11
2. Test:	Değişen Rollerim / Kültürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz - II	13
3. Test:	Ön Yargıları Kırıyorum / Birlikte Daha Güçlüyüz / Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum - I	15
4. Test:	Ön Yargıları Kırıyorum / Birlikte Daha Güçlüyüz / Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum - II	17
5. Test:	Ön Yargıları Kırıyorum / Birlikte Daha Güçlüyüz / Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum - III	19
6. Test:	1. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	21

2. ÜNİTE

KÜLTÜR VE MİRAS

7. Test:	Destan ve Yazıtlarda Türkler - I	27
8. Test:	Destan ve Yazıtlarda Türkler - II	29
9. Test:	İslamiyetin Doğuşu ve Değişim - I	31
10. Test:	İslamiyetin Doğuşu ve Değişim - II	33
11. Test:	İslamiyet ve Türkler / Yeni Yurt Anadolu / Medeniyete Yön Veren Yollar - I	35
12. Test:	İslamiyet ve Türkler / Yeni Yurt Anadolu / Medeniyete Yön Veren Yollar - II	37
13. Test:	İslamiyet ve Türkler / Yeni Yurt Anadolu / Medeniyete Yön Veren Yollar - III	39
14. Test:	2. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	41
15. Test:	1. Tarama	45

3. ÜNİTE

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

16. Test:	Dünya'nın Neresindeyim? - I	51
17. Test:	Dünya'nın Neresindeyim? - II	53
18. Test:	Ülkemin Güzellikleri Haritada - I	55
19. Test:	Ülkemin Güzellikleri Haritada - II	57
20. Test:	Ülkemin Zenginlikleri Haritada / Çevremizde Kimler Yaşıyor? - I	59
21. Test:	Ülkemin Zenginlikleri Haritada / Çevremizde Kimler Yaşıyor? - II	61
22. Test:	3. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	63
23. Test:	2. Tarama	67

4. ÜNİTE

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

24. Test:	Sosyal Bilimler ve Toplum / Hayalimdeki Gelecek - I	73
25. Test:	Sosyal Bilimler ve Toplum / Hayalimdeki Gelecek - II	75
26. Test:	Araştırma Yapıyorum / Emek Bir Hazine'dir - I	77
27. Test:	Araştırma Yapıyorum / Emek Bir Hazine'dir - II	79
28. Test:	4. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	81
29. Test:	3. Tarama	85

5. ÜNİTE

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

30. Test: Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor / Dünyamıza Sahip Çıkalım - I	91
31. Test: Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor / Dünyamıza Sahip Çıkalım - II	93
32. Test: Bir Projem Var / Vergilerimizle Aydınlik Yarınlar - I.....	95
33. Test: Bir Projem Var / Vergilerimizle Aydınlik Yarınlar - II	97
34. Test: Nitelikli İnsan, Güçlü Türkiye / Mesleğimi Seçiyorum - I	99
35. Test: Nitelikli İnsan, Güçlü Türkiye / Mesleğimi Seçiyorum - II	101
36. Test: 5. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	103
37. Test: 4. Tarama	107

6. ÜNİTE

ETKİN VATANDAŞLIK

38. Test: Nasıl Bir Yönetim? / Üç Kuvvet / Yöneticilerimiz Ve Biz - I	113
39. Test: Nasıl Bir Yönetim? / Üç Kuvvet / Yöneticilerimiz Ve Biz - II	115
40. Test: Nasıl Bir Yönetim? / Üç Kuvvet / Yöneticilerimiz Ve Biz - III	117
41. Test: Hayatın İçinde Demokrasi / Haklarımın Bilincindeyim / Kadın ve Toplum - I	119
42. Test: Hayatın İçinde Demokrasi / Haklarımın Bilincindeyim / Kadın ve Toplum - II	121
43. Test: Hayatın İçinde Demokrasi / Haklarımın Bilincindeyim / Kadın ve Toplum - III	123
44. Test: 6. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	125
45. Test: 5. Tarama	129

7. ÜNİTE

KÜRESEL BAĞLANTILAR

46. Test: Komşularımız ve Kardeşlerimiz / Ticari İlişkilerimiz - I	135
47. Test: Komşularımız ve Kardeşlerimiz / Ticari İlişkilerimiz - II	137
48. Test: Lider Türkiye / Kültürümüze Sahip Çıkalım - I.....	139
49. Test: Lider Türkiye / Kültürümüze Sahip Çıkalım- II	141
50. Test: 7. ÜNİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	143
51. Test: 6. Tarama	147

DENEME SINAVLARI

Deneme Sınavı - 1	151
Deneme Sınavı - 2	157
Deneme Sınavı - 3	163
Deneme Sınavı - 4	168
Yanıt Anahtarları	173

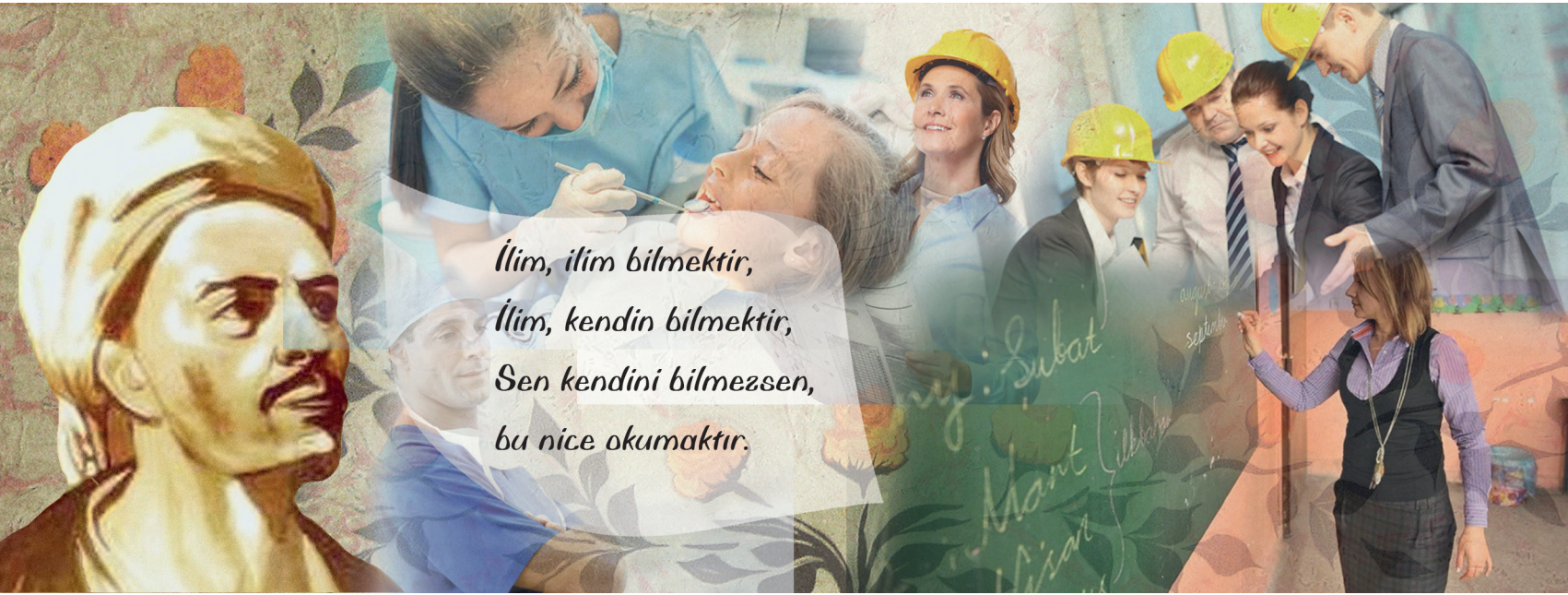
SOSYAL BİLGİLER 6

MAX NET

1.
ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

*İlim, ilim bilmektir,
İlim, kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsen,
bu nice okumaktır.*

KARACA
EĞİTİM YAYINLARI

MAX NET

10

6. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

DEĞİŞEN ROLLERİM / KÜLTÜRÜMÜZLE YAŞIYOR VE GELİŞİYORUZ - I

1.

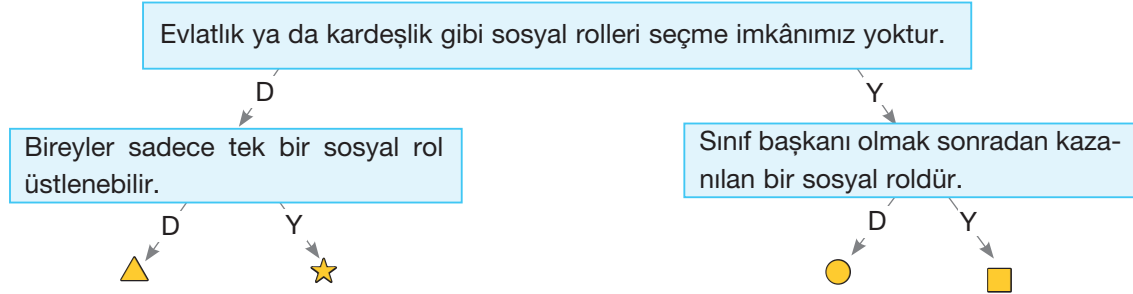
El sanatları, bir ülkenin kültürel kişiliğinin en canlı ve anlamlı belgesidir. Anadolu'da yaşamış pek çok uygarlığın kültürü, Türklerin yerleşmesinden sonra yeni bir sentez içinde varlığını sürdürmüştür. Bu nedenle Türk el sanatlarının kökleri, çok eskilere dayanmakta ve sosyokültürel açıdan önem taşımaktadır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi el sanatlarımız arasında yer almaz?

- A) Halıcılık B) Çömlekçilik C) Origami D) Hat sanatı

2.

Bu diyagramdaki bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yolu takip edildiğinde sembollerle gösterilen çıkışlardan hangisine ulaşılır?

- A) ▲ B) ★ C) ● D) ■

3. **Atatürk**, "Millî benliğini öğrenemeyen milletler başka milletlerin avı olurlar." sözü ile aşağıdaki-lerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Edebiyatın B) Matematiğin
C) Biyolojinin D) Tarihin

4.

"Millî his ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir."

Atatürk

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün sözünden çıkarılabilecek en genel yargıdır?

- A) Dil, millet olmanın en önemli unsurlarındandır.
B) Türk milleti birbirine güçlü bağlarla bağlıdır.
C) Türkçe, öğrenilmesi kolay bir dildir.
D) Türk dilinin yaygınlaştırılması gerekir.

5.

- I. Millî tarih bilinci
II. Irk birliği
III. Millî ve dinî bayramlar
IV. Ortak dil

Sosyal bilgiler öğretmeni, Işıl'ı tahtaya kaldırarak ondan millî birlik ve beraberliği güçlendiren unsurları işaretlemesini istemiştir.

Buna göre Işıl, tahtadaki numaralanmış unsurlardan hangilerini işaretlerse doğru cevap vermiş olur?

- A) I ve III. B) I, II ve III.
C) I, III ve IV. D) I, II ve IV.

6.

	D	Y
İçinde bulunduğumuz meslek grupları bize farklı roller yükler.		
Bir kişi birden fazla rol üstlenemez.		
Sahip olduğumuz rollere göre hak ve sorumluluklarımız değişebilir.		

Bu tabloda roller ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Bu bilgiler doğru ve yanlış olarak değerlendirildiğinde aşağıdaki işaretlemelerden hangisi doğru olur?

A)

D	Y
✓	
	✓
✓	

B)

D	Y
✓	
✓	
✓	

C)

D	Y
✓	
✓	
	✓

D)

D	Y
	✓
✓	
	✓

7. Millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında kültürel unsurların önemli bir rolü vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu birlikteliği sağlayan kültürel öğelerimiz arasında yer almaz?

8. Bir kültür unsuru olan - - - - fertler için olduğu kadar milletler için de önemlidir. Çünkü yeni nesillerde millî bilincin oluşmasında, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında geçmişimizin önemini vurgular.

Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) dil B) din
C) tarih D) gelenek

9. Tüm insanların üstlendiği çeşitli roller bulunmaktadır. Bu rollerin bir kısmı insanın biyolojik özelliklerinden dolayı doğuştan sahip olduğu rollerdir. Bazı rollere ise kendi isteğimizle sahip oluruz. Bu roller, ilgi ve yeteneklerimiz sonucunda sahip olduğumuz rollerdir.

Buna göre aşağıdaki rollerden hangisine ilgi ve yeteneklerimiz sonucunda sonradan sahip olamayız?

- A) Öğretmenlik B) Torunluk
C) Sınıf başkanlığı D) Takım kaptanlığı

DEĞİŞEN ROLLERİM / KÜLTÜRÜMÜZLE YAŞIYOR VE GELİŞİYORUZ - II

2.
TEST

1.

Ailemiz, hayatımız boyunca içinde yer alacağımız ilk ve en önemli sosyal gruptur. Katıldığımız her grupta olduğu gibi ailemizde de üstlendiğimiz roller ve bu rollerin gereği olan birtakım sorumluluklarımız vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi 6. sınıfa giden Elif'in, ailedeki rol ve sorumluluklarına yönelik beklentilerden olamaz?

- A) İyi bir evlat olmak
- B) Evdeki işlerde aile bireylerine yardımcı olmak
- C) Çalışıp aile bütçesine katkıda bulunmak
- D) Davranışlarıyla örnek bir abla olmak

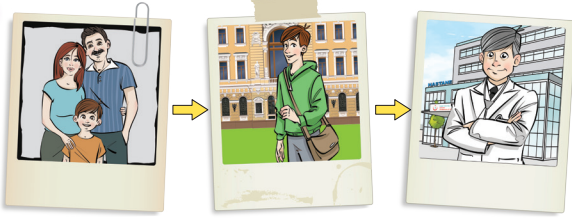
2.

İster doğuştan isterse sonradan kazanılmış olsun her toplumsal statü bireyin sosyalleşme sürecinde öğrendiği birtakım davranışları da beraberinde getirir. **Roller**, her bireyi yaşamındaki diğer bireylere bağlayan davranışlara ilişkin toplumsal olarak tanımlanmış beklentilerdir. Başka bir deyişle toplum, her statüdeki insanın belirli bir şekilde davranmasını bekler ve bu davranış "rol" olarak adlandırılır. Statülerden beklenen davranışlara genel olarak "toplumsal rol" denir.

Buna göre aşağıdaki örneklerin hangisinde rol ve meslek arasında yanlış bağlantı kurulmuştur?

- A) Bir telefon firmasından öncelikli olarak beklenen rol, telefonu ucuza satmaktır.
- B) Bir öğretmenden öncelikli olarak beklenen rol, öğrencilerine konuları öğretmesidir.
- C) Bir avukattan öncelikli olarak beklenen rol, müvekkillerini savunmaktır.
- D) Bir doktordan öncelikli olarak beklenen rol, hastalarını muayene etmesidir.

3.

Ali'nin albümündeki fotoğraflarına bakılarak sahip olduğu rollerle ilgili,

- I. Zamanla değişebilir.
- II. Yalnızca biri seçilmelidir.
- III. Büyüdükçe artabilir.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

4.

Örf ve âdetlerin aile, komşu, akraba ve halk arasındaki ilişkileri düzenleyen yönleri vardır. Ayrıca insanlar arasında bir tür yaptırım uygulayarak sosyal düzenin korunmasına yardımcı olurlar.

Buna göre örf ve âdetlerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Toplumsal ilişkileri düzenleyen yönleri vardır.
- B) Sosyal bütünlüğün devamını sağlarlar.
- C) Her toplum için aynı yaptırımları içerirler.
- D) İnsanlara toplumun bir üyesi olma bilinci kazandırır.

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yurdumuzda Nevruz Günü kutlamalarında kırlarda uçurtmalar uçurulur, boyalı yumurtalar tokuşturulur, yakılan Nevruz ateşi üzerinden iyi dilekler tutularak atlanır. Örs üzerinde demir dövülür. Komşulara yemekler, tatlılar dağıtılır. Nevruz Günü; barış, kardeşlik, dostluk ve hoşgörünün yaşandığı bir gün, bir bayram olarak coşkuyla kutlanır. Nevruz kutlamalarının amacı; yurdumuzda ve Türk dünyasında gelenek ve göreneklerimizin canlı tutulmasını, nesilden nesile aktarılmasını, Türk dünyasının yakınlaşmasını, ortak kültürel bağların kuvvetlenmesini sağlamaktır. Okullarda, aynı kökten geldiğimiz, tarihsel, kültürel, dil ve inanç birlikteliğimiz olan Türk Cumhuriyetleri öğrencilere tanıtılır. Onlar hakkında coğrafi, siyasi, ekonomik ve daha birçok konuda bilgiler verilerek öğrencilerin bu ülkeleri daha yakından tanımaları sağlanır. 21 Mart günü, Türk dünyası ile ortak kültürümüzün eseri olan edebi metinler okunur; resimler, fotoğraflar sergilenir; folklor gösterileri yapılır. İlimize Türk devletlerinden gelen öğrenci veya soydaşlarımız varsa onları okula davet ederek konuşma yapmaları sağlanır.

5. Bu metne göre,

- I. Nevruz, Türk dünyasının önemli kültürel öğelerindendir.
- II. Nevruz, kültürel bağları ve dayanışmayı artırır.
- III. Nevruz, tüm Türk dünyasında aynı tarihte kutlanır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

6.

I. Dostluk ve kardeşlik

II. Birlik ve beraberlik

III. Kültürel dayanışma

Bu unsurlardan hangileri nevrzun sağladığı faydalar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

7.

Tarih, toplumların başından geçen olayları, zaman ve yer göstererek anlatan; bunların sebep ve sonuçlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini ele alan bilim dalıdır. Bir kültür unsuru olarak tarih, fertler için olduğu kadar milletler için de önemlidir. Tarih, yeni nesillerde millî bilincin oluşmasında, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında rol oynar.

Bu bilgilerden yararlanarak tarih ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumların geçmişlerini anlatır. B) Yeni kültürel özelliklerin oluşmasını sağlar.
- C) Bireyler kadar toplumlar için de önemlidir. D) Toplumsal birlikteliği sağlar.

8.

Dilimiz köprü gibidir.

Bu durumun nedenleri arasında;

- I. Kültürel mirasın aktarılmasını sağlaması,
- II. Nesilden nesile devam etmesi,
- III. Geçmiş geleceğe taşıması

unsurlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

9.

Ayşe Hanım, anne ve babasının yanında evlat, çocuklarının yanında ise anne rolündedir. İş yerinde ise doktorluk rolünü üstlenmektedir.

Bu örnekten yararlanarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bireyler, katıldıkları gruplara göre aynı anda farklı roller üstlenebilir.
- B) Üstlenilen sosyal roller zamanla değişir.
- C) Aile, içinde yer aldığımız ilk sosyal kurumdur.
- D) Her bireyin üstlenebileceği rol sayısı aynıdır.

ÖN YARGILARI KIRIYORUM / BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ / SORUNLARIMIN ÇÖZÜMÜNÜ BİLİYORUM - I

1.

(...)	Sosyal yardımlaşma sadece maddi yardımlarla gerçekleşir.
(...)	Sosyal dayanışma, toplumsal huzuru artırır.
(...)	Vakıflar, sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerindendir.
(...)	Sosyal dayanışma, toplumda güven ortamının oluşmasını sağlar.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma ile ilgili bu ifadelerin doğru "D", yanlış "Y" olarak değerlendirilişi aşağıdakilerden hangisidir?

A)

D
D
D
D

B)

Y
D
Y
D

C)

Y
D
D
D

D)

D
D
Y
Y

2.

- I. Farklılıklara saygılı olmak
II. Empati kurmak
III. Karşımızdaki kişiyi yeterince tanımamak

Bu davranışlardan hangileri ön yargının sebeplerindendir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III.
C) I ve II. D) II ve III.

3.

- Bir arada yaşamamızı sağlar.
- Toplumsal huzuru ortadan kaldırır.
- Sosyal bağları zayıflatır.
- İnsanlar arası iletişimi artırır.

Bunlardan kaç tanesi sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın sağlayacağı bireysel ve toplumsal katkılardandır?

- A) Bir B) İki C) Üç D) Dört

4.

Şahıslardan veya devlet kurumlarından kaynaklanan sorunlar ile karşılaştığımızda bilinçli bir vatandaş olarak neler yapmamız gerektiğini bilmeliyiz.

Aşağıdakilerden hangisi bilinçli bir vatandaşın, sorunların çözümü için başvurabileceği yollar-dan değildir?

- A) Dilekçe ile başvuruda bulunmak
B) Yetkililerle görüşmek
C) İlgili kurumların resmî telefon hatlarından yardım istemek
D) Bireysel çözüm yolları üretmek

5.

Aşağıdaki davranışlardan hangisi karşılaştığımız bir sorunu, hak ve sorumluluklarımıza uygun biçimde çözmemizi zorlaştırır?

- A) Sorunu ortaya çıkaran faktörleri tespit etmek
B) Sorunun çözümüne yönelik öneriler oluşturmak
C) Soruna neden olan durumları ortadan kaldırmak
D) Soruna karışan herkesi şikâyet etmek

6.

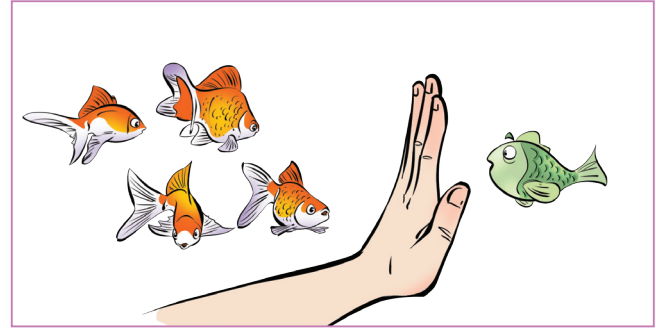
- I. İnançları farklı olsa da tüm vatandaşlara aynı hukuk kurallarının uygulanması
- II. Tüm şartları uygun olmasına rağmen engelli olan birinin işe alınmaması
- III. Bir kişinin taşındığı şehirde eğitimine devam etmesi

Bu davranışlardan hangileri ayrımcı uygulamalara örnek olarak verilemez?

- A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

7. Yandaki görselle aşağıdakilerden hangisi daha çok anlatılmaktadır?

- A) Ön yargı
B) Hoşgörü
C) Kültürel farklılık
D) İletişim

8. Yaşanan bir sorunun doğru şekilde çözüme kavuşturulması için aşağıdakilerden hangisinin yapılması daha uygundur?

- A) Sorunun muhatabı olan kuruma dilekçe ile başvuruda bulunulmalıdır.
B) Sorunla ilgili siyasi partilerden yardım alınmalıdır.
C) Sorun, farklı devlet kurumlarında dile getirilmelidir.
D) Tanıdığımız yöneticilerden yardım istenmelidir.

10.

- I. Ayrımcılık III. Ön yargı
- II. Dayanışma IV. Anlayış

Bu faktörlerden hangilerinin, farklı özelliklere sahip kişilerin bir arada, sorunsuz yaşamalarını engelleyen unsurlar arasında yer aldığı söylenemez?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

9.

Logoları verilen bu kurumlar, aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Sağlık B) Ekonomi
C) Eğitim D) Çevre

11. Hak ve sorumluluklarının bilincinde olan bir vatandaş için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştığı sorunlara çözüm bulmak için ilgili kurumlara başvurur.
B) Başkalarının haklarına da saygı gösterir.
C) Temel hak ve özgürlüklerinin sınırsız olduğunu bilir.
D) Sorunlarına, hak ve özgürlükleri temelinde çözüm arar.

ÖN YARGILARI KIRIYORUM / BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ / SORUNLARIMIN ÇÖZÜMÜNÜ BİLİYORUM - II

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı ve İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı, ülkemizde eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından bazılarıdır. Bu kuruluşların amacı, devlet tarafından verilen eğitim hizmetlerine destek olmaktır.

Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV), Türk Kalp Vakfı ve Fiziksel Engelliler Vakfı ise ülkemizde birçok alanda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarındandır. Bu kuruluşların amacı, başta yoksullar olmak üzere muhtaç hastaların tedavilerine yardımcı olmaktır.

Arama Kurtarma Derneği (AKUT), Kızılay, Arama Kurtarma Araştırma Derneği ve Acil Tıp Derneği ülkemizde ilk yardım ve arama kurtarma alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları arasında yer alır. Bu kuruluşların amacı, afet ve kaza olaylarında ihtiyacı olan insanlara en kısa sürede ulaşmak ve gerekli ilk yardım desteğini sağlamaktır.

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) ve Doğal Hayatı Koruma Derneği, Çevre Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL) ülkemizde çevre alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarındandır. Bu kuruluşların en önemli amacı, tabiatın korunmasını sağlamaktır.

1. Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşların amaçları arasında yer almaz?

- A) Yardıma ihtiyacı olan kişilere hizmet vermek
- B) Farklı alanlarda topluma hizmet vermek
- C) Toplumsal ihtiyaçların giderilmesine yardımcı olmak
- D) Kamu düzenini sağlamak

2. Bu bilgilere göre LÖSEV, aşağıdaki alanların hangisinde daha çok faaliyet yürütmektedir?

- A) Sağlık
- B) Eğitim
- C) Çevre
- D) Tarım

3. Kadıköy Belediyesi, koronavirüs salgınının başlamasıyla birlikte “Komşuluk Gibisi Yok” kampanyası başlattı. Kampanya kapsamında belediyenin aşçıları, 65 yaş üstü ihtiyaç sahibi vatandaşlar için yemek pişirmeye başladı. Kısa bir süre sonra ünlü şef ve aşçılar da “Sen Güvende Kal” sloganıyla Kadıköy’de yaşayan 65 yaş üstü vatandaşlar için belediyenin mutfağına girdi. Şef ve aşçılara çok sayıda gönüllü de eşlik etti. Birçok ünlü gıda firması ise pişirilen yemekler için malzeme desteği sağladı.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Hoşgörülü anlayış
- B) Kültürel benzerlik
- C) Dayanışma ve iş birliği
- D) Tutarlı olma

4.

Eğer ön yargılar davranışa dönüşür ise artık bunun adı dışlamadır. Yani ön yargı bir tutum, dışlama ise bir davranıştır. Ön yargı bazen belli gerekçelere ve ön bilgilere dayansa da, haklı gerekçesi olmadan diğerlerinin kötü olduğunu düşünmek, ön yargının nefret boyutudur. Ön yargı, bir taraf tutma biçimidir. Allport “Erken yargılar yeni bilgilerle yüzleşince değişmiyorsa ön yargıya dönüşmüş demektir.” der. Yemeğin tadına bakmadan tuz atan adam ön yargının ordusuna katılmış bir neferdir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ön yargı bir tutumdur.
- B) Ön yargı objektiflikten uzaktır.
- C) Ön yargı davranışa dönüşebilir.
- D) Ön yargı toplumsal sorunlara yol açmaz.

5.

Ahmet, müze ziyaretinin hafta sonu ücretsiz olduğunu öğrenmişti. Kapıdaki görevli buna rağmen Ahmet'ten giriş ücreti istedi. Ahmet, bu konu ile ilgili yetkililerin yaptığı açıklamaları hatırlattıysa da görevliyi bir türlü ikna edemedi.

Bu durumda Ahmet'in aşağıdakilerden hangisini yapması doğru değildir?

- A) Müze görevlisi ile tartışması
- B) Kurallara uymamanın suç olduğunu söylemesi
- C) Görevliyi kurallara uymaya davet etmesi
- D) Yetkili birimlere dilekçe ile şikâyetle bulunması

6.

Barışların oturduğu ilçenin yakınlarında faaliyet gösteren termik santralden çevreye yayılan kirliliği hava herkesi rahatsız ediyordu. İlçe sakinleri, bu sorunu nasıl çözeceklerini düşünmeye başladılar.

İlçe sakinlerinin, sorunun çözümü için aşağıdakilerden hangisini yapmaları gerekmektedir?

- A) Santralin faaliyetlerini durdurmak için gerekirse şiddet kullanmalıdırlar.
- B) Yaşadıkları bölgeyi terk etmelidirler.
- C) İlgili kurumlara şikâyet dilekçesi yazarak çözüm yolları aramalıdırlar.
- D) Sorunu görmezden gelmelidirler.

7.

Tatil için İstanbul'a giden Elif, otobüste yan koltukta oturan kişinin çöplerini pencereden dışarı attığını görür ve bu durumdan rahatsız olur. Bu sırada Elif'in aklına sosyal bilgiler dersinde öğrendiği, çevreye karşı duyarlı olmanın önemi gelir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Elif'in yapması gerekenler arasında gösterilemez?

- A) Araç görevlisinden sorunun giderilmesini istemek
- B) Çöp atan kişinin seyahat etmesini engellemek
- C) Bu kişiden çöplerini dışarı atmamasını rica etmek
- D) İnsanların çevreyi kirletmemesi gerektiğini hatırlatmak

8.

Ayşelerin evi beş katlı bir apartmanın dördüncü katındadır. Yan komşuları köpek beslediği için gecenin geç saatlerine kadar çok gürültü olmaktadır. Bu durumdan rahatsız olan Ayşe ve ailesi, komşularını ikaz etmiş ancak durumda herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Ayşe ve ailesi, bu sorun karşısında öncelikle aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Komşularının binadan taşınmasını sağlamalıdırlar.
- B) Apartman yönetiminden, kurallara uymayanların ikaz edilmesini istemelidirler.
- C) Köpek besleyen komşularıyla tartışmalıdırlar.
- D) Olayı muhtara bildirmelidirler.

ÖN YARGILARI KIRIYORUM / BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ / SORUNLARIMIN ÇÖZÜMÜNÜ BİLİYORUM - III

1.

Ayşe, okuldan eve dönerken markete uğradı. Markete girer girmez indirimli gıda ürünleri dikkatini çekti. Ürünlerin niye bu kadar ucuz olduğunu düşünerek birkaç ürün aldı. Eve geldiğinde aldığı ürünleri yemek için çıkardı. Bir de ne görsün! Hepsinin son kullanma tarihleri geçmiş. Hemen markete giderek ürünleri iade etmek istediğini belirtti. Ancak market sahibinin verdiği yanıt kesindi, “Satılan ürün, geri alınmaz.”

Bu parçada anlatılanlardan yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ayşe, ürünleri satın alırken son kullanma tarihlerine bakmamış, bu nedenle tüketici sorumluluğunu yerine getirmemiştir.
- B) Market sahibi, satış işlemlerinde yasal haklarını kullanmıştır. Bu hakkını da ürünleri geri almama özgürlüğünü kullanarak göstermiştir.
- C) Market sahibinin, son kullanma tarihleri geçmiş ürünleri satma hakkı yoktur. Bu nedenle iade edilmek istenen ürünleri geri almalıdır.
- D) Ayşe, bu sorunu yasal hakları çerçevesinde çözmelidir. Bunun için marketi, belediyenin zabıta ekiplerine bildirmelidir.

2.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin açıklaması, bir sorun karşısında hak ve sorumlulukların doğru kullanımına örnek gösterilebilir?

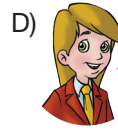
A) Garanti süresi bitmeden önce bozulan bilgisayar için babam, mağazaya iade dilekçesi yazdı.

B) Ablamın yeni aldığı ayakkabı kısa sürede yırtılınca o da ayakkabılarını tamire verdi.

C) Aldığı CD'lerin korsan çıkması üzerine ağabeyim onları çöpe attı.

D) Marketten aldığı bir paket sütün fişte üç süt görüldüğünü fark eden annem, kasiyerler nasıl olsa hatalarını kabul etmezler, diyerek fişe itiraz etmedi.

3.

- İnsanlar hakkındaki ön yargılar ve olumsuz tecrübeler farklı inanç, mezhep ve kültürlere karşı kalıp yargı oluşmasına sebep olabilir.
- Kalıp yargılar, toplumsal uyumu olumsuz yönde etkiler.

Buna göre,

- I. Kalıp yargıların oluşmasında ön yargılar etkilidir.
- II. Kalıp yargılar farklı kişi ve gruplara yönelik olabilir.
- III. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için kalıp yargılardan uzak durulmalıdır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

KARACA
EĞİTİM YAYINLARI

MAX NET

19

6. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

4.

GÖNÜL: Harçlıklarını biriktirerek çok uzun süredir almak isteği kulaklığı aldı. Eve geldiğinde kulaklığın bozuk olduğunu gördü. Hemen mağazaya giderek durumu anlattı. Mağaza yetkilisi kulaklığı yenisi ile değiştirdi.

ERDEM: Harçlıklarını biriktirerek başka bir mağazadan bir kulaklık satın aldı. Onun kulaklığı bir hafta sonra bozuldu. Mağazaya gittiğinde yetkililer değiştirme ya da iade yapamayacaklarını söyledi.

Gönül ve Erdem'in yaşadıklarına göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Gönül ve Erdem, yaşadıkları sorun karşısında ilgili mağazalara giderek tüketici sorumluluklarını yerine getirmişlerdir.
- B) Gönül'ün alışveriş yaptığı mağaza yetkilisi sorunu hak, özgürlük ve sorumluluk temelinde kolayca çözmüştür.
- C) Erdem, yetkiliden aldığı cevap karşısında ürünün faturası ile Tüketici Sorunları İl/İlçe Hakem Heyeti'ne başvurabilir.
- D) Gönül ve Erdem, hak arama yöntemlerini tam olarak bilmemektedir.

5.

İmece, bir köy ya da köy topluluğu (bir grup ya da toplum da olabilir) içinde işlerin gönüllü ya da zorunlu olarak ve el birliği içinde yapılmasıdır. Köyün herhangi bir sorununun giderilmesine karar verilmişse köydeki her ev iş gücü açığını karşılamak zorundadır. Eğer para da toplanacaksa buna "salma" denir. Bir konu için para toplanması kararı alınmışsa her ev ölçüsü oranında maddi katkı yapmak zorundadır. İmece köy veya küçük kasabalarda yazılı olmayan hukuka dayalı, herkes tarafından kabul gören bir dayanışma örgütüdür. Bir belediyenin yapması gereken pek çok iş, köylerde belediye olmadığı için bu usulle yapılır.

Buna göre imece ile ilgili,

- I. Birlik ve beraberliği güçlendirir.
- II. Toplumsal dayanışmayı artırır.
- III. Yazılı hukuk kurallarına dayalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

6.

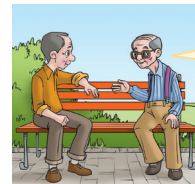
Aşağıdaki resimlerin hangisindeki kişinin, yaşadığı olumsuz durum karşısında dilekçe hakkını kullanması uygun değildir?

A)

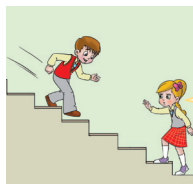
Çöpler düzenli toplanmıyor. Böyle giderse hasta olacağız.

B)

Geçen ay ödediğimiz su faturası yetkili kurumda ödenmemiş görünüyor.

C)

Cenk, okul merdivenlerinden sürekli koşarak iniyor. Bu davranışıyla çevresindekilere zarar veriyor.

D)

Sürekli geç gelen semt otobüslerimizle ilgili bir çözüm bulmalıyız.